

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 304
van **LORIN PARYS**
datum: 18 januari 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Autismespectrumstoornis - Centra voor diagnosestelling

Autisme is geen zichtbare beperking, waardoor het diagnosticeren niet altijd even vlot verloopt. Toch is een diagnose door een erkend multidisciplinair team nodig om toegang te krijgen tot bepaalde zaken (VAPH-voorzieningen, dienstverlening binnen de jeugdhulp, ...).

In België zijn er vijf Vlaamse en één federaal diagnosecentra, nl. de Centra voor ontwikkelingsstoornissen (COS), de referentiecentra autisme (RCA), de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB), de centra ambulante revalidatie (CAR) en de Kind- en Jeugdpsychiatrie.

Ik stelde een schriftelijke vraag (nr. 642) op 23 juli 2018 over dit thema. Die data zou ik graag actualiseren.

1. Hoeveel minderjarigen werden er in de Vlaamse diagnosecentra gediagnosticeerd in de periode van 2018 tot op heden? Graag een overzicht per jaar, per centrum, de provincie waar de diagnose gesteld is en de leeftijd van de minderjarige.
2. Bij hoeveel minderjarigen is er effectief een diagnose van een vorm van autisme vastgesteld in de periode van 2018 tot op heden? Graag een overzicht per jaar en per centrum.
3. Heeft de minister er zicht op of het gaat om unieke aanvragen? Of zijn er dossiers die worden bekeken bij meerdere centra? Zo ja, om hoeveel dubbele dossiers gaat het? Is er ook zicht op of deze aanvragen gelijktijdig bij verschillende centra gebeuren? Of de gemiddelde termijn tussen de aanvragen bij verschillende centra?
4. Wat is de gemiddelde wachttijd tussen de aanmelding en de effectieve start van het diagnostisch onderzoek voor de periode van 2018 tot op heden? Graag een overzicht per jaar en per centrum.

ANTWOORD

op vraag nr. 304 van 18 januari 2021

van **LORIN PARYS**

Wat betreft de **Centra voor Ontwikkelingsstoornissen (COS)**:

De gegevens die gebruikt werden in het antwoord van 2018 zijn afkomstig van het VAPH. Vanuit Opgroeien zijn er andere rapportagevereisten, daarom beschikken we niet over actuele gegevens opgesplitst per stoornis. We weten wel dat er in het totaal 5.770 diagnostische trajecten per jaar gesubsidieerd worden. De vier centra vullen deze capaciteit voor 100% in.

Opgesplitst per centrum betekent dit:

COS Brussel: 1.306 diagnostische trajecten

COS Leuven: 1.611 diagnostische trajecten

COS Antwerpen: 1.273 diagnostische trajecten

COS Gent: 1.580 diagnostische trajecten

Handelingsgerichte diagnostiek behoort tot de kernopdrachten van de **centra voor leerlingenbegeleiding (CLB)**. Het project protocollering diagnostiek is een netoverstijgend project van CLB's en onderwijs. Prodia streeft naar een meer gestandaardiseerde en kwalitatieve leerlingenbegeleiding binnen een continuüm van zorg.

CLB's werken met handelingsgerichte diagnostische protocollen, ontwikkeld door Prodia.

Onderwijs heeft geen specifiek diagnostisch protocol ASS maar ASS is wel opgenomen als thema in het protocol gedrag en emotie. Voor een eigenlijke classificerende diagnose ASS moet ook een CLB doorverwijzen.

Binnen onderwijs zijn er ook maatregelen mogelijk voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, waaronder ook leerlingen met ASS.

Voorafgaand geef ik nog mij dat ik voor geen enkele voorziening al beschik over gegevens met betrekking tot 2020.

1. In de jaarverslagen van de **Referentiecentra autisme (RCA)** zijn volgende cijfergegevens doorgegeven betreffende het aantal gediagnosticeerde kinderen en jongeren voor 2018 en 2019.

Centrum	Afdeling	2018	2019
RCA Gent	Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie UZ Gent (K&JP)	115	121
RCA Gent	Afdeling COS (enkel RCA werking)	168	166
RCA Gent	Antennepunt Roeselare (opstart september 2019)	/	21
RCA Antwerpen	ZiekenhuisNetwerk Antwerpen-Universitair Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen (ZNA-UKJA), het Centrum Ontwikkelingsstoornissen Antwerpen (UZA, Koningin Mathilde Moeder en Kindcentrum), het Oriëntatiecentrum voor volwassenen en de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van OPZ Geel	330	414

RCA Brussel	Campus UZ Brussel	105	117
RCA Brussel	Campus Inkendaal	80	80
RCA Leuven	Campus Leuven	134	186
RCA Leuven	Antennepunt Limburg (opstart oktober 2019)	/	2

Voor de cijfers van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (**CGG**) werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-17 jaar. In het overzicht kan u terugvinden hoeveel minderjarigen zich aanmelden per centrum:

CGG	2018	2019
F 1	498	600
F 2	462	442
F 3	462	456
F 4	517	529
F 5	330	344
F 7	433	412
F 8	980	916
F 9	307	311
F10	654	641
F11	531	576
F12	909	926
F13	477	444
F14	647	706
F15	699	628
F16	732	697
F17	678	683
F18	624	544
F19	1082	980
F20	457	421
F21	652	621

Bij de Centra voor Ambulante Revalidatie (**CAR**) werd recentelijk een bevraging gedaan over de doelgroepen die behandeld worden in de voorzieningen. Het overzicht geeft een beeld van het aantal kinderen waarvoor een aanvangsbilan werd gerealiseerd. Een aanvangsbilan dient om de diagnose te stellen en een behandelplan op te maken in het kader van multidisciplinaire revalidatie. Revalidatie in een CAR kan niet starten zonder aanvangsbilan.

Provincie	Voorziening	2018	2019
Antwerpen	1	337	295
Antwerpen	2	117	118
Antwerpen	3	0	0
Antwerpen	4	52	83
Antwerpen	5	22	54
Brussel-Hoofdstad	6	52	65
Brussel-Hoofdstad	7	81	100
Brussel-Hoofdstad	8	39	20

Limburg	9	121	129
Limburg	10	105	139
Limburg	11	0	0
Oost-Vlaanderen	12	160	209
Oost-Vlaanderen	13	185	196
Oost-Vlaanderen	14	136	136
Oost-Vlaanderen	15	112	115
Oost-Vlaanderen	16	142	154
Oost-Vlaanderen	17	120	118
Oost-Vlaanderen	18	123	124
Oost-Vlaanderen	19	342	319
Oost-Vlaanderen	20	108	103
Oost-Vlaanderen	21	86	83
Oost-Vlaanderen	22	83	87
Oost-Vlaanderen	23	63	61
Oost-Vlaanderen	24	79	80
Oost-Vlaanderen	25	116	92
Oost-Vlaanderen	26	77	60
Oost-Vlaanderen	27	65	62
Oost-Vlaanderen	28	58	52
Oost-Vlaanderen	29	65	42
Vlaams-Brabant	30	67	72
Vlaams-Brabant	31	91	111
Vlaams-Brabant	32	20	38
Vlaams-Brabant	33	21	25
West-Vlaanderen	34	343	306
West-Vlaanderen	35	203	132
West-Vlaanderen	36	135	geen cijfers ter beschikking
West-Vlaanderen	38	99	106
West-Vlaanderen	38	161	141
West-Vlaanderen	39	158	160
West-Vlaanderen	40	58	52
West-Vlaanderen	41	69	59
West-Vlaanderen	42	39	44
West-Vlaanderen	43	63	56
West-Vlaanderen	44	29	37
West-Vlaanderen	45	28	22

De meest recente MPG-gegevens voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** dateren van 2018. In 2018 werden volgende aanmeldingen geregistreerd van kinderen tussen 0 en 17 jaar.

	2018
PZ (psychiatrische ziekenhuizen)	874
PAAZ (psychiatrische afdelingen in algemene ziekenhuizen)	79

Sinds 2019 worden ook jongvolwassenen (vanaf 16 jaar) gezien in de diagnostische centra voor volwassenen, met name het **West-Vlaams Consultatiebureau voor Diagnostiek en Zorg (WVCB)** en het **Oriëntatiecentrum OLO (OC OLO)**.

WVCB:

- 2018: niet van toepassing
- 2019 : [16 jaar - 21 jaar]: 16 personen

OC OLO:

- 2018: [-18jaar]: 16 personen maar is onduidelijk of het voor diagnostiek was of voor een vraag tot ondersteuning VAPH of toegangspoort
- 2019: [-18jaar]: 90 personen maar is onduidelijk of het voor diagnostiek was of voor een vraag tot ondersteuning VAPH of toegangspoort

2. Uit de gegevens die er tot onze beschikking zijn kunnen we niet nagaan bij hoeveel kinderen er effectief een diagnose van een vorm van autisme werd vastgesteld. We kunnen wel aangeven hoeveel kinderen met een diagnose van een vorm van autisme behandeld werden in de voorzieningen.

Het percentage met diagnose autisme ligt bij de **Referentiecentra autisme (RCA)** hoog omdat een grootste deel van de kinderen die zich aanmelden al een eerste onderzoek of screening in een tweedelijnsvoorziening (kinderpsychiater, CAR, CGG, COS...) hebben gehad. Door deze voorselectie door professionals is het percentage positieve diagnoses hoog.

Ik beschik niet over gegevens van alle RCA.

RCA Antwerpen geeft in het jaarverslag van 2019 mee dat 79% van de afgewerkte diagnoses ASS betreft en 11% van de afgewerkte diagnoses geen ASS betreft.

RCA Brussel heeft volgende cijfers opgenomen in de jaarverslagen:

		2018	2019
RCA Brussel – Inkendaal	Aantal zorggebruikers	80	80
	Diagnose ASS	36	49
	Uitgestelde diagnose	30	11
RCA Brussel – UZ Brussel	Aantal zorggebruikers	105	117
	Diagnose ASS	56	63
	Uitgestelde diagnose	16	18

Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-17 jaar. In de tabel kan u een overzicht vinden van de kinderen en jongeren met de diagnose van pervasieve ontwikkelingsstoornissen of de diagnose autismspectrumstoornis.

De rapportering 2018 is gebaseerd op DSM-4 met een overzicht van de kinderen en jongeren met de diagnose pervasieve ontwikkelingsstoornissen (waaronder volgende

zaken vallen: 'F84.0 Autistische stoornis', 'F84.2 Stoornis van Rett', 'F84.3 Desintegratiestoornis van de kinderteeltijd', 'F84.5 Stoornis van Asperger', 'F84.9 Pervasive ontwikkelingsstoornis NAO (met inbegrip van atypisch autisme)').

De rapportering 2019 maakt gebruik van DSM-4 en DSM-5. In DSM-5 is er sprake van nog maar één diagnose, die de vroegere onderverdeling vervangt: autismespectrumstoornis.

	2018 – DSM-4 Pervasive ontwikkelingsstoornissen	2019 – DSM-4 Pervasive ontwikkelingsstoornissen	2019 – DSM-5 Autismespectrumstoornissen
F 1	31	35	5
F 2	Geen cijfers ter beschikking	18	28
F 3	24	14	8
F 4	24	15	4
F 5	6	2	2
F 6	28	13	6
F 7	23	14	2
F 8	19	12	4
F 9	75	47	4
F 10	55	39	14
F 11	98	68	25
F 12	43	26	16
F 13	30	22	11
F 14	82	61	6
F 15	46	37	16
F 16	37	21	5
F 17	26	14	14
F 18	36	23	4
F 19	78	89	25
F 20	15	8	3

Bij de **CAR** kunnen we een overzicht geven van het aantal zorggebruikers dat gerevalideerd wordt in de voorzieningen in het kader van een diagnose van een vorm van autisme.

provincie	Voorziening	2018	2019
Antwerpen	1	0	0
Antwerpen	2	36	44
Antwerpen	3	133	121
Antwerpen	4	116	91
Antwerpen	5	32	23
Brussel-Hoofdstad	6	23	29

Brussel-Hoofdstad	7	3	2
Brussel-Hoofdstad	8	20	22
Limburg	9	98	89
Limburg	10	52	66
Limburg	11	0	0
Oost-Vlaanderen	12	32	32
Oost-Vlaanderen	13	103	110
Oost-Vlaanderen	14	57	58
Oost-Vlaanderen	15	19	18
Oost-Vlaanderen	16	38	47
Oost-Vlaanderen	17	22	22
Oost-Vlaanderen	18	94	87
Oost-Vlaanderen	19	66	72
Oost-Vlaanderen	20	62	73
Oost-Vlaanderen	21	88	98
Oost-Vlaanderen	22	40	35
Oost-Vlaanderen	23	85	86
Oost-Vlaanderen	24	119	140
Oost-Vlaanderen	25	43	8
Oost-Vlaanderen	26	76	70
Oost-Vlaanderen	27	109	106
Oost-Vlaanderen	28	0	0
Oost-Vlaanderen	29	20	13
Vlaams-Brabant	30	55	63
Vlaams-Brabant	31	122	42
Vlaams-Brabant	32	28	30
Vlaams-Brabant	33	39	40
West-Vlaanderen	34	73	34
West-Vlaanderen	35	0	0
West-Vlaanderen	36	25	13
West-Vlaanderen	38	109	114
West-Vlaanderen	38	32	35
West-Vlaanderen	39	61	58
West-Vlaanderen	40	191	35
West-Vlaanderen	41	12	9
West-Vlaanderen	42	91	96
West-Vlaanderen	43	93	28
West-Vlaanderen	44	79	geen gegevens ter beschikking
West-Vlaanderen	45	227	85

Ook voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** kunnen we enkel aangeven hoeveel kinderen tussen 0 en 17 jaar behandeld worden binnen de voorziening die een diagnose van een vorm van autisme hebben in 2018.

	2018
PZ	147
PAAZ	17

3. Wij hebben geen zicht op het aantal minderjarigen die een traject lopen bij de verschillende centra. Om dit te realiseren, moet er een uitwisseling komen tussen de registratiesystemen van de verschillende voorzieningen. Er zou ook een unieke code moeten komen per patiënt, zodat bij de verwerking van de gegevens duidelijk wordt welke patiënten in verschillende voorzieningen behandeld werden en dit op een geldige wijze volgens de privacyregelgeving. Het zou een complex en groots project zijn om dit te verwezenlijken.

Voor wat de revalidatieconventies (**CAR en RCA**) betreft zijn deze gegevens wel gekend bij de verzekeringsinstelling waar de kinderen zijn aangesloten. De privacyregelgeving laat niet toe dat de overheid hier toegang toe heeft.

De revalidatieovereenkomsten van de RCA en de CAR verbieden dat een revalidatieprestatie tegelijkertijd mag uitgevoerd worden binnen dezelfde type conventie. Gelijktijdige dossiers binnen eenzelfde type van conventie zijn niet toegestaan. De periode van zorgverstrekking kan wel onderbroken worden in het ene centrum om verdergezet te worden in een ander centrum. In de praktijk blijkt dit echter weinig te gebeuren.

4. Voor de **CAR** en de **kinder- en jeugdpsychiatrie** hebben we geen gegevens over de wachttijden ter beschikking.

De wachttijden binnen de **RCA's** zijn verschillend voor de leeftijdsgroepen.

Voorziening	Wachttijd/aantal minderjarigen op wachtlijst 2018	Wachttijd/aantal minderjarigen op wachtlijst 2019
RCA Gent	Wachttijd van enkele weken tot anderhalf jaar afhankelijk van leeftijd en opnamebeleid	Wachttijd van enkele weken tot anderhalf jaar afhankelijk van leeftijd en opnamebeleid
RCA Antwerpen	De lengte van de wachtlijst varieert sterk volgens leeftijd en gaat van 1 maand voor kinderen onder 5 jaar in ZNA-UKJA tot ongeveer 1 jaar voor lagere schoolkinderen en adolescenten in ZNA-UKJA en peuters en kleuters in het COS	De lengte van de wachtlijst varieert sterk volgens leeftijd en gaat van 2 à 3 maanden voor kinderen onder 5 jaar in ZNA-UKJA tot meer dan 2 jaar voor peuters en kleuters in het COS
RCA Brussel	Wachtlijst op 28/03/2019: UZ Brussel jongerenwerking: november 2019	Wachtlijst op 28/03/2020: UZ Brussel jongerenwerking: januari 2021

	Inkendaal: december 2019	Inkendaal: oktober 2020
RCA Leuven	93 kinderen op wachtlIJst	antenne Leuven: 108 kinderen op wachtlIJst antenne Limburg: 38 kinderen op wachtlIJst

Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-17 jaar. Het overzicht toont de gemiddelde wachttijd in dagen tussen aanmeldingsdatum en eerste FTF (= intakegesprek met hulpverlener) per centrum en jaar van intake.

Voor sommigen CGG houdt dit eerste intakegesprek een oriënterend gesprek in voor andere CGG worden er al tijdens het eerste gesprek aan diagnosestelling gedaan.

	2018	2019
F 1	41,4	32,4
F 2	68,9	68,99
F 3	82,1	65,96
F 4	106,3	63,98
F 5	27,3	33,48
F 7	72,8	46,63
F 8	59,6	60,35
F 9	47	38,58
F10	160,7	185,49
F11	32	14,94
F12	44,6	39,81
F13	44,8	36,68
F14	72,5	55,42
F15	38,3	36,09
F16	48,4	59,1
F17	70,7	54,21
F18	80,3	102,83
F19	128,3	103,68
F20	96,1	84,66
F21	65,7	60,53
alle CGG	65,6	58,72